

מסכת סוכה

פרק ב

א. קיישו מחת המטה בפכה, לא יצא ידי חובה. אמר רבי יהודה, נועגין קיינו, שקיינו ישנים מחת המטה בפניהם חזקניים, ולא אמרו לנו דבר. אמר רבי שעוז, מעשה טבעי עבדו של רבנן גמליאל שהיה ישן מחת המטה, ואמר לו רבנן גמליאל לחזקנים, ראיתם טבי עברי, שהוא תלמיד חכם וידוע שעברים פטורין מן הסכה, לפיכך ישן הויא מחת המטה. ולפי דרכנו למדנו, שהיישן מחת המטה, לא יצא ידי חובה:

ב. הסומך סכתו בכירעיו המטה, כשורה. רבי יהודה אומר, אם אינה יכולה לעמוד בפניהם עצמה, פסולה. סכה המדבללת, ועצלה מרבה מהטה, כשורה. המערה כמו בית, אף על פי שאין הכוונים נראים מהוכה, כשורה:

ג. העוזשה סכתו בראש העגלה או בראש הספינה, כשורה, ועולין לה ביום טוב. בראש האילן או על גבי גמל, כשורה, ואין עולין לה

בַּיּוֹם טוֹב. שְׁפִים בָּאֵילָן וְאֶחָת בַּיִדִי אָדָם, או שְׁפִים בַּיִדִי אָדָם וְאֶחָת בָּאֵילָן, כְּשֶׁרֶת, וְאֵין עוֹלֵין לְהַבְּיּוֹם טוֹב. שֶׁלַשׁ בַּיִדִי אָדָם וְאֶחָת בָּאֵילָן, כְּשֶׁרֶת, וְעוֹלֵין לְהַבְּיּוֹם טוֹב. זֶה הַכָּלָל, כֹּל שְׁגַטֵּל הַאֵילָן וַיְכֹלֶה לְעַמּוֹד בְּפָנֵי עָצָמָה, כְּשֶׁרֶת, וְעוֹלֵין לְהַבְּיּוֹם טוֹב:

ד. הַעֲוֹשָׂה סְכָתוֹ בֵּין הַאֵילָנוֹת, וְהַאֵילָנוֹת דְּפָנוֹת לְהָרֶה, כְּשֶׁרֶת. שְׁלוֹחֵי מָזָה פָּטוּרִין מִן הַסְּפָה. חֹלֵין וּמְשֻׁמְשִׁין פָּטוּרִין מִן הַסְּפָה. אָוְכְּלִין וּשְׁוֹתִין עַרְאִי חַוֵּץ לַסְּפָה:

ה. מְעֹשָׂה וְהַבְּיאוֹ לוֹ לַרְבּוֹ יוֹחָנָן בָּנוֹ זְפָאי לְטֻעוֹמָת הַפְּבָשִׁיל, וּלְרַבּוֹ גָּמְלִיאֵל שְׁתִּי כוֹתְבָות וִיקְלִי שֶׁל מִים, וְאָמָרוּ, הַעֲלוּם לַסְּפָה. וְכֹשְׁנַתָּנוּ לוֹ לְרַבִּי אַדּוֹק אֲכֵל פְּחוֹת מִכְּבִיצָה, נִטְלָו בְּמִפְּהָה וְאֲכָלוּ חַוֵּץ לַסְּפָה, וְלֹא בָּרַךְ אֶחָדוֹ:

ו. רַבִּי אַלְיעָזֶר אֹמֵר, אֶרְבָּע עִשְׂרֵה סְעִודֹת חִיב אָדָם לְאֲכֵל בַּסְּפָה, אֶחָת בַּיּוֹם וְאֶחָת בְּלִילָה. וְחַכְמִים אֹמְרִים, אֵין לְذַבֵּר קָצְבָּה, חַיֵּן מְלִילִי יוֹם טוֹב רָאשׁוֹן שֶׁל חַג בְּלִבְדֵּי. וְעוֹד אָמַר רַבִּי אַלְיעָזֶר, מֵי שֶׁלָּא אֲכֵל לִילִי יוֹם טוֹב הָרָאשׁוֹן, יְשֻׁלִים בְּלִילִי יוֹם טוֹב הָאַחֲרֹון. וְחַכְמִים אֹמְרִים, אֵין לְذַבֵּר תְּשִׁלּוּמִין, עַל זֶה נִאָמֵר (קהילת א) מְעֹזָה לֹא יִכְלֶל לְתַלְנוֹ, וְחַסְרוֹן לֹא יִכְלֶל לְהַמְּנוֹת:

ג. מי שהיה ראשו ונרבו בפסכה, ושלחו בתוכה, פולין, ובית היל מכםירין. אמרו לך בית היל לבית שמאי, לא כה היה מעשה, שהלכו זקני בית שמאי וזקני בית היל לבקר את רבי יוחנו בנו החורני, ומזהו ישב ראשו ונרבו בפסכה, ושלחו בתוכה, ולא אמרו לו דבר. אמרו לך בית שמאי, ממשם ראה, אף הם אמרו לו, אם כן היה נוהג, לא קימת מצות סכה מימיה:

ח. גברים ועבדים וקטנים, פטורים מן הפסכה. קטן שאין צരיך לאמו, חיב בפסכה. מעשה וילדה כלתו של שמאי הזקן ופחית את המוציאבה וסכה על גבי המטה בשבייל הקטן:

ט. כל שבעת הימים אדם עושה סכתו קבוע וبيתו ערαι. ירדיו גשםים, מיאמתי מתר לפנות, משתפרה המקפה. משלו משל, ומה הדבר דומה, לעבד שבא למזוג כוס לרבו, וספה לו קיתון על פניו: